

Pɔli ka letere fɔlɔ min ci

TESALONIKIKAW

ma

Kitabu faamucogo

Yesu ta ciraden Pɔli ka nin letere sebe k'a to Korenti dugu kɔnɔ. Nin letere le kera Pɔli ta leterew bee ra flanan ye; Galasikaw ta kitabu kera fɔlɔ ye. Tesaloniki tun ye Masedoni mara duguba le ye.

Pɔli ta tagama flanan na, a ka Kibaro Diman* fɔ Tesaloniki minke, mɔgɔ dɔw tun sɔnna Ala ta kuma ma o dugu kɔnɔ. Nka Yahudiya dɔw nana mankan wuri minke, Pɔli bɔra dugu kɔnɔ (Kewalew 17.5–10). A bɔra o le ra Tesaloniki ka taga Bere, ka bɔ Bere ka taga Ateni. A tora Ateni k'a jɛnɔgɔn Timote ci ka taga Tesaloniki ka taga lanabagaw fle. Ale yere tagara Korenti (3.1–3). Timote sekɔra ka na Pɔli sɔrɔ Korenti; a ka Tesaloniki lanabagaw ta kibaroya minw di a ma, o kumaw ka Pɔli ninsɔndiya; nka tɔrɔ minw ka Tesalonikikaw ta lanaya sumaya, a ka o fana fɔ Pɔli ye. O kosɔn Pɔli tora Korenti ka nin letere sebe k'a ci Tesalonikikaw ma, janko ka o ja gbeleya; a ka o ta jininkariw fana jaabi.

Pɔli tun t'a fe tɔrɔ, walama fen were ye Tesalonikikaw ta lanaya cɛn. O kosɔn a ka o ta jininkariw jaabi. Tesalonikika dɔw tun b'a miiri ko Yesu Kirisita natuma sera ka ban; ko ni a nana, ko lanabaga minw sara ka ban, olugu tena taga ni Yesu ye. Pɔli ka olugu jaabi ko ni Yesu nana, lanabaga minw sara, ani minw panaman lo, o bee bɛna taga ni Yesu ye (4.16; 5.10).

O ra, a be lanabagaw ja gbeleya, ko o ka kan ka tɔrɔ sɔnmina, ka timinadiya ka baara ke, sani Yesu ye na (5.14,16).

Kitabu kɔnɔkow

Pɔli be Ala fo Tesalonikikaw ta lanaya kosɔn (1–3)

Lanabaga ka kan ka tagama ka kɔra ni Ala sago ye (4.1–12)

Matigi Yesu nacogo (4.13–5.11)

Lanabagaw ta baara (5.12–22)

Ladirikanw, ani forikanw (5.23–28)

Pɔli ni a baarakeɔgɔnɔw ta fori

(Filipikaw 1.3–6; Kɔlɔsikaw 1.3–8)

1 ¹Ne Pɔli ni Silasi ni Timote, anw be nin sebe ci Tesaloniki lanabagaw ta jenkuru ma, minw be an Fa Ala ni an Matigi Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra; Ala ye nɛɛma aw ye, ka hera ke aw ye. ²An be baraka la Ala ye tuma bee aw bee kosɔn, ka an hakiri to aw ra an ta Aladaariw ra.

Tesalonikikaw ta lanaya ko diyara Pɔli ye

³Aw ka kewale minw ke ka kɔra ni aw ta lanaya ye, ani aw ka baara min ke aw ta kanuya kosɔn, ani aw ka aw jigi sigi an Matigi Yesu Kirisita kan ni baraka min ye, an hakiri be o ra tuma bee an Fa Ala ja kɔrɔ.

⁴An balemaw, aw minw ye Ala ta mɔgɔ kanuninw ye, an k'a lɔn ko Ala ka aw panawoloma ka aw ke a ta ye.

⁵Sabu an ka Kibaro Diman* min fɔ aw ye, o waajuri tun ma dan darakuma dama ma, nka Nin Saninman* ta baraka tun be a kan, k'a yira ko sigiya si te a ra. An tun be tagama cogo min na aw ce ra aw yere ta nafa kosɔn, aw ka o lɔn fana. ⁶Aw kɔni kera an ladegibagaw ye, ani Matigi yere ladegibagaw; sabu aw ka tɔrɔ caman le sɔnmina ka sɔn Ala ta kuma ma, fɔ ka jagari Nin Saninman baraka ra.

⁷O ra, Masedoni mara, ani Akayi mara lanabagaw bee be aw ta tagamacogonuman le fle ka o ladegi.

⁸Matigi ta kuma bɔra aw fe yi ka taga se fɔ Masedoni, ani Akayi; o dɔrɔn te, nka aw yere ta lanaya, Ala ra, o ko sera yɔrɔ bee. An yere te an yere sege ko an be aw ko fɔ mɔgɔ ye tuun. ⁹Hali an sera aw fe cogo min na, mɔgɔw be o bee lakari, ani aw yelemana ka sɔn Ala ma cogo min na, ka aw ta batofenkɔrɔw to yi ka sɔn ka Ala panaman bato, min ye Ala ye can ra. ¹⁰Den min bɔra Ala ra*, Yesu, Ala ka min lakunu ka bɔ saya ra, aw be o makɔnɔna ka bɔ sankolo ra; ale le be an kisi ka bɔ Ala ta kiti dimi kɔrɔ.

Pɔli ka baara min ke Tesaloniki

(Kewalew 20.18–21,31–35; Korentikaw flanan 6.3–10; 12.12–15)

2 ¹Ne balemaw, aw yere k'a lɔn ko an ta tagako aw fe, o ma ke gbansan ye. ²Aw k'a lɔn ko mɔgɔw ka an tɔrɔ, ka an minako juguya Filipi dugu kɔnɔ, nka o bee n'a ta, an belen ka an jigi la an ta Ala kan, ka taga Ala ta Kibaro Diman* fɔ aw ye; o kera gbeleya caman le kɔnɔ. ³An ma an ta waajuri ke janko ka mɔgɔw lafiri, an m'a ke ni miirijugu ye, walama nanbara. ⁴Nka Ala ka an segesege, k'a jigi la an kan, ka Kibaro Diman karifa an ma cogo min na, an fana b'a fɔ ten le; an te kuma ka an yere ko diya mɔgɔw ye, nka an be an yere ko diya Ala le ye, ale min be mɔgɔw jusukunnakow bee segesege.

⁵ Ayiwa, aw yere k'a lon ko an ma mɔgɔ nege ni an darakan ye fiyewu; an fana ma an ta waajuri ke nafa kosɔn; Ala yere ye an seere ye. ⁶ An m'a ke janko mɔgɔw ye an bonya; an ma bonya jini aw fe, walama mɔgɔ werew fe. ⁷ K'a sɔrɔ an tun be se ka an ta fanga sigi aw kan, ko anw ye Kirisita* ta ciradenw* le ye. Nka an ma o ke; an ka baara ke aw ce ra ni sabari le ye, ka aw mina i ko bamuso be a janto a denw na cogo min na. ⁸ Aw ta kanuya bonya kosɔn an jusu ra, an tun t'a fe ka Ala ta Kibaro Diman dɔrɔn lase aw ma, nka an tun labennin lo ka hali an yere nin di aw kosɔn, sabu aw ko tun ka gbelen an ma kosebe.

⁹ Ne balemaw, aw hakiri be an ta baara ni an ta sege ra: Ka an to Ala ta Kibaro Diman waajuri ra, an ka baara ke su ni tere ka an yere baro, janko an kana ke doni ye mɔgɔ si kan.

¹⁰ Aw ye an seerew ye, Ala fana ye an seere ye, ko ka an to aw lanabagaw ce ra yi, an tagamacogo tun saninyanin lo, a tun terennin lo, jarakiyɔrɔ tun te an na fana. ¹¹ Aw k'a lon fana ko an ka aw bee kelen kelen mina i ko face be a denw mina cogo min na. ¹² An ka aw ladi, ka aw jusu saaro, k'a fɔ aw ye k'a gbeleya ko aw ye aw tagamacogo kapa ni Ala sago ye; ale le ka aw wele janko aw ye don a ta Masaya* ni a ta nɔrɔ na.

¹³ An be baraka la Ala ye fana tuma bee, sabu an ka Ala ta Kuma min fɔ aw ye, aw ma o mina i ko mɔgɔw ta kuma, nka a be cogo min na, aw k'a mina ten, k'a lon ko Ala ta Kuma lo, ko o le be se ka baraka don aw lanabagaw ra.

¹⁴ An balemaw, Ala ta lanabagaw ta jenkuru minw be Yesu Kirisita ta jɛnɔgɔnya ra, Zude mara ra, aw ka olugu ta tagamacogo le ladege; sabu Yahudiyaw ka olugu tɔrɔ cogo min na, aw fana ta mɔgɔw ka aw tɔrɔ o cogo le ra. ¹⁵ O Yahudiyaw le ka Matigi Yesu faga, ani ciraw; o ka anw yere fana tɔrɔ. O ta koketaw man di Ala ye; o ka mɔgɔ bee ke o yere juguw ye. ¹⁶ O be cogo jini ka an bari ka kisiri ko waajuri ke siya were mɔgɔw* ye; o cogo ra o be to ka dɔ fara o ta jurumunw hakeya kan, k'a caya. Nka a laban, Ala ta dimi sera o ma.

Pɔli b'a fe ka Tesalonikikaw ye

(Kewalew 17.14–16)

¹⁷ An balemaw, an kɔni bɔra aw fe yi ka wagati dama min ke ni an ma jɔgɔn ye, o ka aw janafin bla an na kosebe. Nka hali ni an ja tun te jɔgɔn na, an ta miiriya tun be aw kan. ¹⁸ O kosɔn, an tun b'a fe ka taga bɔ aw fe yi; ne Pɔli kɔni, ne tun k'a latige sɔnagako caman, nka Setana ka an bari ka taga.

¹⁹ Ayiwa, jɔn le ye anw jigi ye, ani an ta jagari kun, ani an ta bonya kun? Aw le bena ke o ye an Matigi Yesu ja kɔrɔ, a nalon na. ²⁰ Can lo, aw le ye an ta bonya kun ye, ani an ta jagari kun.

Pɔli ka Timote ci Tesaloniki

3 ¹ Ayiwa, an nana a ye ko an te se ka makɔnɔni ke tuun minke, an k'a latige ko an dama bena to Ateni, ² ko an be an balemace Timote ci aw fe yi, ale min ye an baarakejɔgɔn ye Ala ta baara ra Kibaro Diman waajuri ta ko ra, janko a ye aw baraka bonya, ka aw ja gbeleya aw ta lanaya sira tagama ra, ³ janko tɔrɔ min be aw kan sisan, o kana aw ta lanaya bɔ a nɔ ra. Aw yere k'a lon ko Ala ka an wele o le kama. ⁴ Ka an to ni aw ye, an tun ka aw lasɔmi k'a fɔ aw ye ko tɔrɔ caman bena se an ma; o le fana sera sisan; aw yere ja b'a ra ka ban. ⁵ Ayiwa, an nana a ye ko an te se ka makɔnɔni ke tuun minke, an kɔrɔtɔkojugu ka Timote ci, ko a ye taga aw ta lanaya kibaroya men, ka na o fɔ an ye; sabu ne tun be siranna ko Setana kana na aw nege ka aw lafiri, k'a to an ta baara ye ke baara gbansan ye.

Tesalonikikaw ta ko ka Pɔli jusu suma

⁶ Ayiwa, Timote bɔra aw fe yi, ka na kibarɔnuman fɔ an ye aw ta lanaya ko ra, ani aw ta kanuya; a ko aw hakiri be an na kosebe, ani ko an lɔgɔ be aw ra i n'a fɔ aw fana lɔgɔ be anw na cogo min na.

⁷ Ayiwa, ne balemaw, o kibaroya fɔra an ye minke, hali ka an to mapumanko ni tɔrɔ ra, an jusu sumana aw ta ko ra, aw ta lanaya kosɔn. ⁸ Ayiwa, sisan kɔni an ja gbeleyara, sabu an k'a lon ko aw ta lanaya be a nɔ ra, Matigi ta jɛnɔgɔnya ra.

⁹ Aw ta lanaya ko ka an jagari Ala ja kɔrɔ cogo min na, sisan an bena Ala fo cogo di sa o lanaya kosɔn?

¹⁰ Su ni tere an be Ala daari, k'a daari kosebe, janko a y'a to an ye sira sɔrɔ ka taga an ja la aw kan; ni o kera, min ka aw ta lanaya jen, an bena aw karan o ra.

¹¹ Ayiwa, an Fa min ye Ala yere ye, ale ni an Matigi Yesu y'a to an ye sira sɔrɔ ka se aw fe yi! ¹² Matigi ye dɔ fara aw ta kanuya kan, ka aw ta kanuya bonya aw ni jɔgɔn ce, ani aw ni mɔgɔw bee ce, i ko anw yere be aw kanu cogo min na; ¹³ Ala ye baraka don aw ra, k'a to aw ye saninya, jarakiyɔrɔ kana ke aw ra an Fa Ala ja kɔrɔ, an Matigi Yesu nalon na ni a ta mɔgɔ saninmanw bee ye.

Tagamacogo min ka di Ala ye

(Piyeri fɔlɔ 1.14–16; 4.1–5; Efesikaw 5.3–8; Korentikaw fɔlɔ 6.13–20)

4 ¹ Ayiwa, ne balemaw, aw ka kan ka tagama cogo min na ka aw yere ko diya Ala ye, an ka o yira aw ra; aw yere fana be o sira le tagamana ka ban. An be min jini aw fe sisan, ka aw daari Matigi Yesu tɔgɔ ra, o ye ko aw belen ye dɔ fara a kan.

² An ka ko minw sɔɔ Matigi Yesu fe ka aw karan o ra, aw yere ka o lon: ³ Ala sago ye ko aw ye saninya, ko aw ye aw yere mabo jatɔya ra. ⁴ Aw bee kelen kelen ye to ni aw yere ta muso le ye, ka saninya, ka Ala tɔgo bonya^a. ⁵ Aw kana aw yere to jarabijuguw boro, i ko siya were mɔgo minw ma Ala lon. ⁶ Mɔgo si kana a balema nanbara, k'a tɔɔ nin kow ra; an ka o fɔ aw ye ka ban k'a gbeleya, ko Matigi bena o kow bee hake bo mɔgo ra. ⁷ Sabu Ala ma an wele saninyabariya kama; a ka an wele saninyari le kama. ⁸ O koson ni mɔgo min ka ban nin kuma ma, o tigi ma ban mɔgo kan ma; Ala min ka a ta Nin Saninman* di aw ma, a banna o le kan ma.

⁹ Ayiwa, ne balemaw, min koni kera jɔgonkanu ye, mɔgo te se ka do fɔ aw ye o ra tuun; sabu Ala ka aw yere karan ka ban ko aw ye jɔgon kanu. ¹⁰ Aw fana be o sira le tagamana ni Masedoni mara bee lajennin ta balemaw bee ye; nka an be aw ladi ko aw belen ye jija ka do fara a kan.

¹¹ Ayiwa, aw ye jija k'a to hera ye to aw ni jɔgon ce. Aw ye jija ka aw yere ta kow janabo; aw ye aw boro don baara do ra ka o ke, i n'a fɔ an k'a fɔ aw ye cogo min na kakɔɔ. ¹² Ni o kera, lanabariw fana bena aw bonya; aw fana tena ke doni ye mɔgo si kunna.

Matigi Yesu nako

(Korentikaw fɔlɔ 15.19–58)

¹³ Ayiwa, ne balemaw, an balema minw sara, an t'a fe aw ye to kolonbariya ra olugu ta fan fe, janko aw kana aw jusu kasi i ko mɔgo tɔw, jigi te minw fe. ¹⁴ An lara a ra cogo min na ko Yesu sara ka kunu, an lara a ra o cogo kelen na ko lanabaga minw sara, Ala bena olugu fana lakunu Yesu baraka ra, ka ke ni a ye.

¹⁵ Ayiwa, Matigi yere ka kuma min fɔ an ye, an be o fɔ aw ye, ko: Matigi Yesu nalon na, an mɔgo janamanw tena kon suw ja. ¹⁶ Sabu kumakan do bena bo, o ko meleke kuntigi do kan bena bo; o ko, Ala ta burufiyekan be bo. Ni o kera, Matigi Yesu yere be jigi ka bo sankolo ra. O tuma, minw sara ka o to Kirisita ta jenjɔgonya ra, olugu be kon ka kunu. ¹⁷ O ko, ni o kera, ka an lanabaga to minw janaman to, Matigi bena anw ta; an bee be jen ka taga ni tɔw ye sankaba kon, ka taga Matigi kunben san fe. O ra, an be to ni Matigi ye wagati bee. ¹⁸ Ayiwa, ne balemaw, aw ye jɔgon jusu saaro ni nin kumaw ye.

Ka laben Matigi nalon kama

(Matiyu 24.36–51; Luka 12.35–40; Romukaw 13.11–14)

5 ¹ Ne balemaw, aw mako te a ra ko an ye do fɔ aw ye Matigi natuma ni a nawagati ko ra. ² Aw yere k'a lon kosebe ko Matigi nalon bena bara mɔgo bee ra i ko son be bara mɔgo ra cogo min na su fe. ³ Tuma min na mɔgo bena ke a fɔ ye ko: «An be hera ra! An laganiyara!» O tuma le ra cenriba bena bara ka cun o kan, i ko konodimi be bara muso lasiritɔ ra cogo min na; o tena bosi fiyewu.

⁴ Nka ne balemaw, i n'a fɔ aw te dibi ra, o lon tena bara aw ra i ko son be bara mɔgo ra cogo min na. ⁵ Aw bee be tagama yeelen le ra; aw ye terefemɔgo le ye; an te sufemɔgo ye, walama dibiramɔgo. ⁶ O koson, an kana to sunɔgo ra i n'a fɔ tɔw. An ye an janto an yere, ka an yere minacogo lon. ⁷ Minw be sunɔgo, olugu be sunɔgo su fe le; minw fana be dɔɔ min ka janamini, olugu be o ke su fe le. ⁸ Nka an minw ye terefemɔgo ye, an ye an yere minacogo lon. An ye lanaya ni kanuya don an yere ra i ko negederege, ka kisiri ke an jigi ye, ka o ke i ko an ta negefugula. ⁹ Sabu Ala ma an dan a ta dimi kama; a ka an dan kisiri sɔɔri le kama, an Matigi Yesu Kirisita baraka ra. ¹⁰ Yesu sara an koson janko ni an janaman lo o, ni an sara o, an ye janamanya ni ale ye.

¹¹ Ayiwa, o ra, aw ye jɔgon ladi, ka jɔgon baraka bonya i ko aw be a kera cogo min na ka ban.

Pɔli ta ladiriw

(Romukaw 12.17–21)

¹² Ayiwa, ne balemaw, minw be segera ka aw karan lanaya sira ra, ani ka aw ladi Matigi ta sira tagama ra, an b'a pini aw fe ko aw ye olugu bonya. ¹³ Aw ye o jate kosebe, ka o kanu o ta baara koson.

Aw y'a to hera ye ke aw ni jɔgon ce.

¹⁴ An be aw daari, an balemaw, ko minw be o yere bla baarantanya ni yaala ra, ko aw ye sara olugu ra. Minw jusu kasira, aw ye olugu jusu saaro, ka barakantanw demedeme, ka muɔu bee kɔɔ. ¹⁵ Aw ye aw yere kɔɔsi, aw kana a to do ye kojugu sara ni kojugu do were ye; aw ye jija ka kopuman le ke tuma bee aw ni jɔgon ce, ani k'a ke mɔgo bee ye fana.

¹⁶ Aw ye jagari tuma bee, ¹⁷ aw kana Aladaari dabra, ¹⁸ aw ye baraka la Ala ye fen bee ra; sabu Ala sago ye o le ye aw ta fan fe, Yesu Kirisita ta jenjɔgonya ra.

¹⁹ Aw kana Nin Saninman* ta tasuma faga aw jusukun na. ²⁰ Aw kana ciraw ta kumaw mafiyenya. ²¹ Aw ye ko bee segesege; min ka ji, aw ye o mara; ²² aw ye aw yere mina kojugu suguya bee ma.

^a4.4 Kitabu do w b'a fɔ ko: Bee kelen kelen ye a yere mina, ka a farikolo to saninya ni bonya ra.

Pɔli ta fori

²³ Ayiwa, hera tigi Ala yere ye aw yɔɔ bɛɛ saninya; a ye aw ta panamanya bɛɛ mara: aw hakiri, ani aw nin, ani aw farikolo, janko aw jarakibari ye to fɔ ka taga se an Matigi Yesu Kirisita nalon ma. ²⁴ Ala min ka aw wele, ale ye kankelentigi ye; ale le bena o ke.

²⁵ Ne balemaw, aw ye Ala daari anw ye.

²⁶ Aw ye balemaw bɛɛ fo ni kanuyafori ye.

²⁷ Ne b'a jini aw fe k'a gbɛleya, an Matigi Yesu kosɔn, ko aw ye nin sebɛ karan balemaw bɛɛ ye.

²⁸ An Matigi Yesu Kirisita ye neema aw ye.